

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

3020 Drammen
Besøksadresse: Hauges gate 89
Telefon 32 80 85 00

KULTURADMINISTRASJONEN
KULTURVERN

Telefaks 32808672

Vår dato 28.07.97 Vår ref. 97/495-7 - kp

Deres ref.

Deres dato:

INST. FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK Universitetet i Oslo	
Saksb.: 17.03.97	Kopi:
18 AUG 1997	
Ark.: 0620-60	
Saksnr.: 97/5680	Dok. nr.: 2

Bernt Helen Arkitekter AS
Nedre Hamburgersmauet 7B
5018 BERGEN

Att: Arvid Bjerkestrand

**RAPPORT FRA ARKEOLOGISKE UNDERSØKELSER I
REGULERINGSOMRÅDE: HAVSDALEN GNR. 60/7 M.FL.**

Det er nå foretatt arkeologisk registrering i planområdet. Det ble tilsammen gjort 13 registreringer innenfor reguleringsområdet. De fleste av disse er kullgroper, men de er også en mulig fangstgrop. Se vedlagt kart, samt rapport og beskrivelse av de enkelte registreringene. Disse gropene og en 5 meter sone rundt deres synlige ytterkant er automatisk fredet jfr. kulturminneloven § 4 og 6 (se vedlagt skisse). Vi ber om at planen blir endret slik at de fredete kulturminnene ikke blir berørt, og at de fredete kulturminnene legges ut som spesialområde i følge plan og bygningsloven § 25. I motsatt fall har fylkeskonservator innsigelse til planen.

Vi gjør oppmerksom på at det kan søkes om dispensasjon fra Lov om kulturminner. En slik søknad med begrunnelse skal sendes Buskerud fylkeskommune, kulturadm., men stilles til Universitetet i Oslo, Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk, Frederiksgt. 3, 0164 OSLO. Dersom en slik søknad blir innvilget, vil fredningen først bli opphevet etter en arkeologisk undersøkelse som må bekostes av tiltakshaver.

Dersom det under anleggsarbeid i området skulle dukke opp andre fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og fylkeskonservatoren varsles jfr. kulturminneloven § 8.2.

Med hilsen

Åse Klundelien
Åse Klundelien
fylkeskultursjef

Knut Paasche
Knut Paasche
fylkesarkeolog

Vedlegg Rapport fra arkeologisk registrering v/ Gro Anita Bårdseth
Registrerings skjema
Skisse / forklaring til 5-meter sonen
Kopi Riksantikvaren
Universitetets Oldsaksamling / IAKN
Regionalutviklingsavdelingen / her
Hol kommune / teknisk etat

Saksbehandler: Knut Paasche (dir. tlf. 32808593)

det vere på sin plass å gjere grunneigaren merksam på at sandtaket ikkje bør utvidast stort meir i retning av kullgropa.
Innanfor det området som dei resterande gropene ligg, er det ikkje planlagt ei vidare utbygging.

GAB

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 1

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 960

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

18.06.97

Terrengets art:

Kullgropa ligg i eit lokalt morenelandskap, som består av bratte skrentar og djupe søkk. Kullgropa ligg i eit slikt søkk. Vegetasjonen her består i hovudsak av lyng og gras. I dei omkringliggende områda er det moderat til tett bjørkeskog.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 20-30 meter Sørøst for den sørlegaste delen av sandtaket (sjå avmerking på kart). Pga dei topografiske tilhøva og eit dårleg kart over planområdet har det ikkje lukkast å stadfeste kullgropa meir nøyaktig.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Kullgrop med svakt markert voll i Nord og Aust. Gropa er tilnærma rund, og har ei største utstrekning på omlag 3 x 3 meter. Gropa har mest flat botn som måler omlag 1 x 1 meter. Djupna målt frå botnen og til toppen av vollen er omlag 70-80 cm. Gropa er svært tydeleg i terrenget.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 2

Gnr: 60   **Gård:** 7 m.fl.

Bnr: 0   **Bruk:**

Gnr: 0   **Gård:**

Bnr: 0   **Bruk:**

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant:

1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant:

0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med mose og lyng i skogbotnen. Kullgropa ligg i kanten av ei skiløype.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 50 m ASA for hytta på bnr. 60/7, 6/0 og omlag 50 m NV for innkjørsla til hyttene på bnr. 60/7, 4/0. Kullgropa ligg i Aust-kanten av ei skiløype.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Tilnærma rund kullgrop som har ei største utstrekning på omlag 3 x 3 m. Tydeleg voll rundt heile gropa unntatt i Vest, der gropa er noko øydelagt av ei skiløype. Botnen i gropa er mest flat og måler omlag 1 x 0,5 m. Djupna målt frå botnen til toppen av vollen er omlag 40 cm. Kullgropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 3

Gnr: 60   **Gård:** 7 m.fl.

Bnr: 0   **Bruk:**

Gnr: 0   **Gård:**

Bnr: 0   **Bruk:**

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 50 m Sør for hytta på bnr. 60/7, 4/0, og like Aust for ei skiløype (same skiløype som skjer gjennom reg. 2).

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Tilnærma rund kullgrop som har ei største utstrekning på omlag 3 x 3 m. Gropa har ein tydeleg voll i Vest. Frå botnen av gropa til toppen av vollen er det omlag 40 cm. Kullgropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 4

Gnr: 60   **Gård:** 7 m.fl.

Bnr: 0   **Bruk:**

Gnr: 0   **Gård:**

Bnr: 0   **Bruk:**

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørleskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 80 m NNV for hytta på bnr. 60/7, 6/0, og omlag 50 m ASA for hytta på bnr. 60/7, 12/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Tilnærma rund kullgrop som har ei største utstrekning på omlag 2,5 x 2,5, m. Gropa har ein tydeleg voll i A, SV, SA og A. Frå botnen av gropa til toppen av vollen er det omlag 40-50 cm. Kullgropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 5

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 60 m Nord for hytta på bnr. 60/7, 12/0, og omlag 100 m Sør for hytta på bnr. 60/7, 2/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Tilnærma rund kullgrop som har ei største utstrekning på omlag 3,5 x 3,5 m. Gropa ligg i ein liten Austvendt bakke, og har derfor ingen voll i Aust. Gropa har imidlertid tydelg voll på alle dei andre sidene. Djupna målt frå botnen av gropa til toppen av vollen er omlag 30-40 cm. Gropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 6

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 15 m Aust (Søraust?) for veg-bommen på vegen til hyttene på bnr. 60/7, 2/0 m.fl.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Tilnærma rund grop som har ei største utstrekning på omlag 2 x 2 m. Massen i gropa innehaldt ikkje like store mengder kull som dei andre kullgropene i omådet. Gropa er tydeleg i terrenget og ligg i umiddelbar nærleik til positive kullgroper. Eg oppfatar derfor registrering 6 som ei kullgrop. Gropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 7

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgroper

Ant: 2

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Gropene ligg like ved sidan av kvarandre, direkte Sør for vegen som går til hyttene på bnr. 60/7, 2/0 m.fl., omlag 20 m Sør for veg-bommen, og direkte Aust for registrering 6.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Registrering 7 er to mindre groper som har ei største utstrekning på omlag 1 x 1 m. I likheit med registrering 6 har dei lite kull i massane. Gropene er tydelege i terrenget og ligg i umiddelbar nærleik til positive kullgroper. Eg oppfattar dei derfor som sansynlege kullgroper. Reg. 7 er ikkje avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 8

Gnr: 60   **Gård:** 7 m.fl.

Bnr: 0   **Bruk:**

Gnr: 0   **Gård:**

Bnr: 0   **Bruk:**

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 2

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: Gro Anita Bårdseth

20.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med mose og lyng i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 50 m SA for hytta på bnr. 60/7, 6/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Oval kullgrop som har ei største utstrekning på omlag 2,5 x 2,5 m. Markert voll rundt heile gropa. Frå botnen av gropa til toppen av vollen er det målt omlag 40 cm . Kullgropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 9

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

29.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med mose og lyng i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Kullgropa ligg omlag 10 m ASA for vegkrysset der vegen til hytta på tomt 60/7, 14/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Grop som har oval/rund form, og måler omlag 2,5 x 2,5 m i diameter. Djupna er omlag 40 cm. Det var ikkje spesielt kullhaldig masse i gropa. Gropa er tydeleg i terrenget og ligg i nærleiken av andre positive kullgroper, og vert derfor oppfatta som eit kulturminne. Gropa er avmerka i terrenget.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 10

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgroper og groper

Ant: 4

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

29.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Reg. 10, dvs. den murte gropa ligg omlag 10 m Nord for reg. 9, og omlag 15 m Aust for vegkrysset der vegen går til hytta på bnr. 60//, 14/0.

Art/utstrekning:

Reg. 10 består av totalt fire groper innanfor ein radius på omlag 7-8 meter.

Beskrivelse:

Grop A: tilnærma rund, største diameter omlag 2 - 2,5 meter og djupna er omlag 40-50 cm. Gropa er tydeleg oppmura, og langs alle sidene bortsett frå i Nord er det tydeleg voll.

Grop B: uregelmessig form, omlag 3 x 3 meter. Grope er vid med dårleg markerte vollar og lita djupne, omlag 20 cm. Det er rettare å kalle dette for ei nedgraving, då den ikkje har den karakteristiske grop-forma. Det er derimot ikkje tvil om at det er eit inngrep. Gropa ligg eit par meter Vest for grop A.

Grop C: tilnærma rund grop som måler omlag 1 x 1 meter i diameter. Det vart ikkje funne kull i gropa, men sidan ho ligg i umiddelbar nærleik til grop A og andre positive kullgroper, vart denne oppfatta som eit kulturminne. Grop C ligg omlag 2 - 3 meter Nord for grop A.

Grop D: oval grop, største utstrekning omlag 1 x 1,5 meter. Gropa ligg omlag 7 meter Nord for grop A. I likheit med grop C vart det heller ikkje funne kull i denne gropa, men nærleiken til dei andre gropene gjer at eg oppfattar grop D som eit kulturminne.

markert i terrenget.

Grop A er

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 11

Gnr: 60   Gård: 7 m.fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

29.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med lyng og mose i skogbotnen.

Orienteringsoppgave:

Reg. 11 ligg omlag 3 meter Aust for det nordaustre hjørnet for annekset på hytta på bnr. 60/7, 14/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Rund kullgrop som måler omlag 4 x 4 meter i diameter. Gropa har tydeleg voll rundt det heile, og forma kan mest karakteriserast som krater-form. Gropa ligg i skrpninga direkte Aust for annekset, og er idag nytta som fyllplass for greiner, kvist og stein! På bakgrunn av dette var det ikkje mogleg å måle den eksakte djupna, men eg vil anslå den til omlag 50 cm. Gropa er avmerka i terrenget.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 12

Gnr: 60   Gård: 7 m. fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Kullgrop

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

29.06.97

Terrengets art:

Gropa ligg i eit skogbrynet. I Nord opent lende mot hytta på bnr. 60/7, 10/0.

Orienteringsoppgave:

Grope ligg omlag 15 meter Sør for annekset til hytta på bnr. 60/7, 10/0.

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Avlang kullgrop som måler omlag 3 x 2 meter og som har tydeleg voll rundt det heile. Gropa har ei djupne på omlag 30 - 40 cm. Gropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Regnr: 13

Gnr: 60   Gård: 7 m. fl.

Bnr: 0   Bruk:

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto:

R-x-nr:

Lokalitet:

Øk-kart: BM 060

Hoh: 975

Fornminnets-art: Dyregrav?

Ant: 1

Alder: uviss

Fornminnets-art:

Ant: 0

Eieradresse:

Reg.ved: G. A. Bårdseth

29.06.97

Terrengets art:

Moderat fjellbjørkeskog med mose og lyng i skogbotnen. Registreringa ligg på eit lite N-S gåande høgdedrag.

Orienteringsoppgave:

Reg. 13 ligg omlag 12 - 15 meter Nord for skogsbilvegen som går langs Sørsida av planområdet, og omlag 60-70 meter SV for hytta på bnr. 60/7, 10/0 (sjå avmerking på kart).

Art/utstrekning:

Beskrivelse:

Oval samanrast dyregrav? som måler omlag 5 x 6 meter, målt frå yttervollane. Gropa består i hovudsak av stein, og gir inntrykk av å vere ei samanrast dyregrav. Plasseringa på det vesle høgdedraget forsterkar dette inntrykket. Det vart ikkje funne kull i gropa. Gropa er avmerka i felt.

Tradisjon:

Fotonr:

0

Litteratur:

